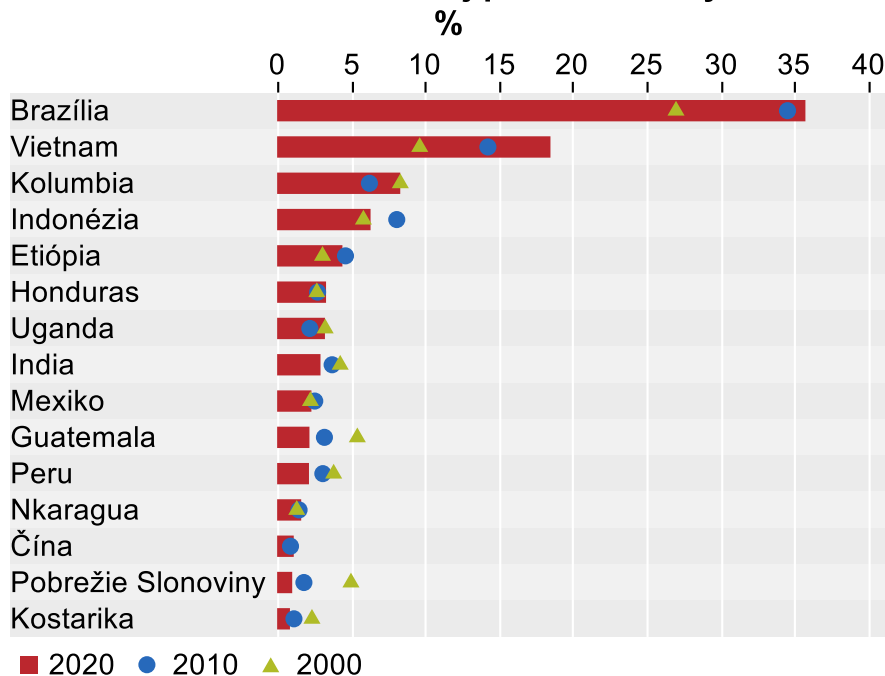

Podiel na svetovej produkcii kávy

MACROBOND

V tomto čísle:

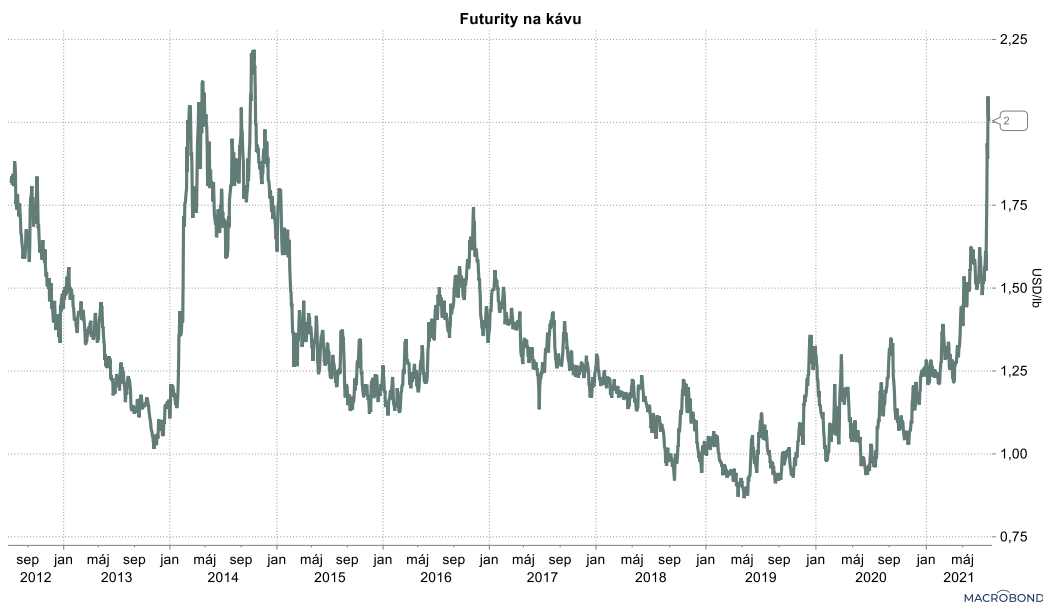
- Čína sa rozhodla ísť cestou prísnych regulácií v sektore súkromného vzdelávania
- FED bude aj naďalej pokračovať v doterajšom tempe nákupu aktív
- Prečo je v Brazílii vyššia smrtnosť ako v Spojenom kráľovstve?
- Vývoj rastu slovenských priemerných miezd a jednotlivých zložiek spotrebného koša
- Najstarší index, ktorý meria ceny bývania je na historickom maxime

PRIPLATÍME SI ZA KÁVU ?

V posledných dňoch sme sledovali exponenciálny nárast ceny futurít na cenu kávy. Ešte pred 10 dňami stála libra kávy 1,5 USD a dnes je to už 2 USD (nárast o 30%), čo je najvyššia úroveň od roku 2014. S týmto rastom cien futurít súvisí obmedzená ponuka kávy arabica z Brazílie a to kvôli minulému týždňovému mrazu. Podľa predbežných údajov má byť zasiahnutých až 11% kávovej produkcie, čo by znížilo svetovú produkciu o viac ako 3%. Práve Brazília je najväčším producentom kávových bôbov na svete (35%). Na svetovom trhu sa dlhodobo doťahuje na Brazíliu Viet-

nam so súčasným podielom 18%, no táto Ázijská krajina produkuje prevažne robustu, čo je v porovnaní s brazílskou arabicou káva s nižšou kvalitou. Zníženej odhadovanej ponuky kávy z Brazílie bude kontrovať

zvýšený dopyt po nej a to aj vďaka ožiovaniu svetovej ekonomiky. Rast cien futurít by sa teda časom mali prejaviť aj v spotrebnom koši spotrebiteľov, keďže cena kávy koreluje s jej futuritami. (mm)

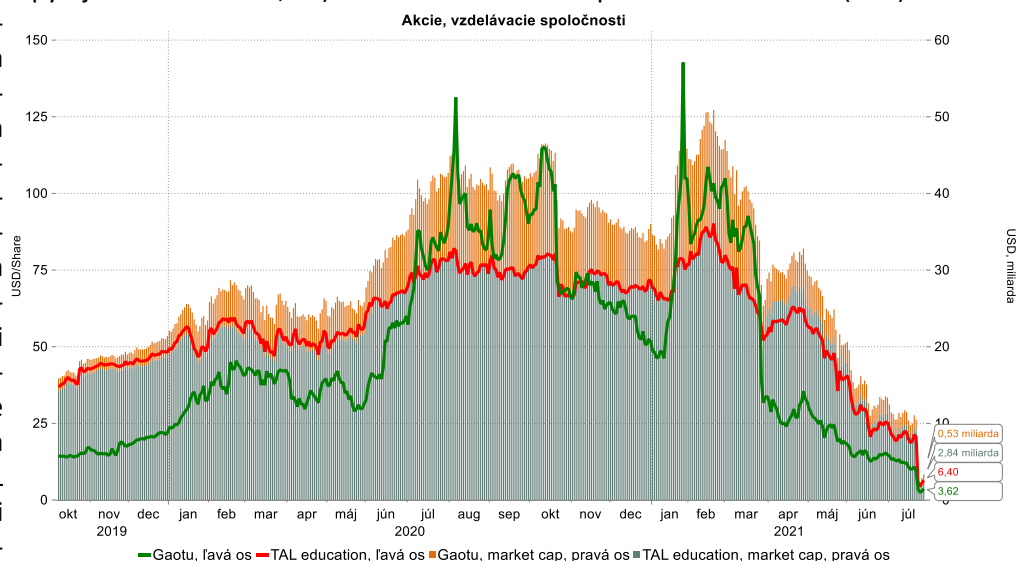

Čína plánuje regulovať sektor vzdelávania

Akciové trhy v Číne na začiatku tohto týždňa zaznamenali panické výpredaje. Hongkonský benchmarkový index Hang Seng klesol za jeden deň o 4,1%. Dôvodom týchto poklesov je oznámenie čínskeho ministerstva školstva o zavedení regulácie na sektor vzdelávania. Konkrétne má ísť o zákaz zisku súkromným vzdelávacím spoločnostiam a zákaz financovania na kapitálových trhoch týmto firmám (dokopy je v Číne 186 tisíc súkromných škôl a dokopy tvoria viac ako 120 mld. USD tržby). Komunistická strana Číny chce týmto rozhodnutím znížiť náklady na vzdelanie a tým zvýšiť jeho dostupnosť. Prirodzene, na tento nečakaný a silný regulačný zásah zareagovali aj akciové trhy. Dve doplnkovo-vzdelávacie čínske spoločnosti kótované na americkej burze, TAL education a Gaotu, stratili za jeden deň 70% ich kapi-

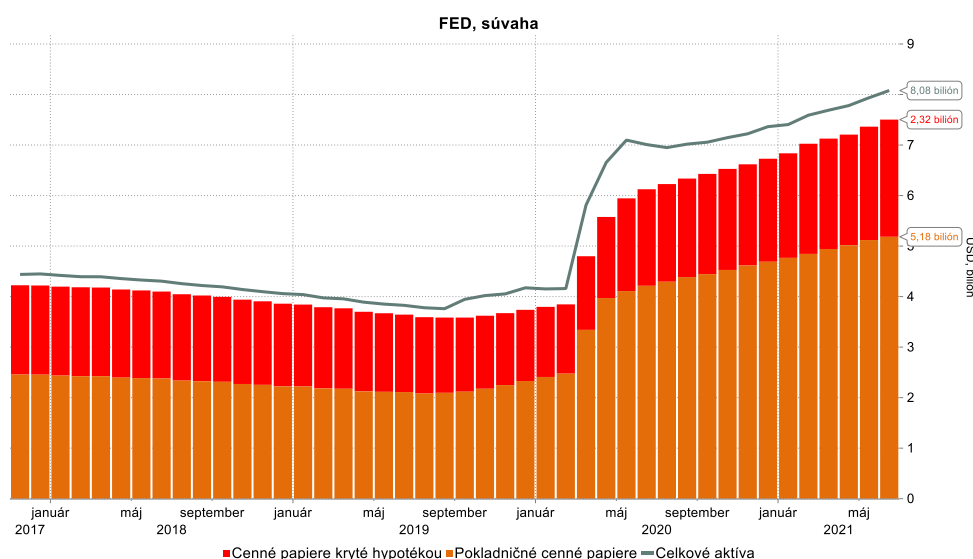
talizácie. Tento krok čínskej vlády môže zapríčiniť spomalenie rozvoja vzdelávania a odstránenie konkurenčného prostredia v tomto sektore. Celkovo v sektore školstva pracuje v Číne 11% ľudí a trend je rastúci aj vďaka spomínaným doplnkovo-vzdelávacím spoločnostiam. Rovnako tak v posledných rokoch rástol aj podiel sektora školstva na celkovom HDP krajiny (v súčasnosti na úrovni 3,7%). Kvôli tomuto kro-

ku zo strany čínskych regulačných orgánov sa trhy obávajú, že čínska vláda začne podobné kroky zavádzať aj v iných sektoroch jej hospodárstva. Preto môžeme pozorovať, že niektoré čínske spoločnosti sú v porovnaní s americkými silno podkapitalizované. Tento faktor je spôsobený práve zvyšujúcim sa rizikom zásahov Číny do súkromného kapitálového trhu, ako sme videli pri sektore školstva. (mm)

MACROBOND

FED nepristupuje ku zníženiu kvantitatívneho uvoľňovania

Americká centrálna banka na júlovom zasadnutí rozhodla, že hlavné úrokové sadzby ostávajú nezmenené v intervale 0-0,25%. Rovnako sa

zaviazala, že ponecháva mesačné nákupy aktív v hodnote 120 mld. USD z toho 40 mld. USD tvoria nákupy cenných papierov krytých hy-

potékou. Práve tento monetárny nástroj je v posledných týždňoch kritizovaný kvôli narastajúcim cenám nehnuteľností. Case/Shillerov index cien bývania zaznamenal za jún vôbec najvyšší medziročný nárast cien za celú históriu. Jarome Powell ďalej ubezpečil, že americká ekonomika ešte stále nedosahuje hodnoty pred krízou a teda expanzívna politika FEDu bude aj naďalej pokračovať. Neobáva sa ani zvyšujúcej inflácie, ktorá za jún dosiahla už 5,4%. Akciové trhy na tieto vyhlásenia v podstate nereagovali, no zlato si pripísalo 1% nárast ceny za uncu. (mm)

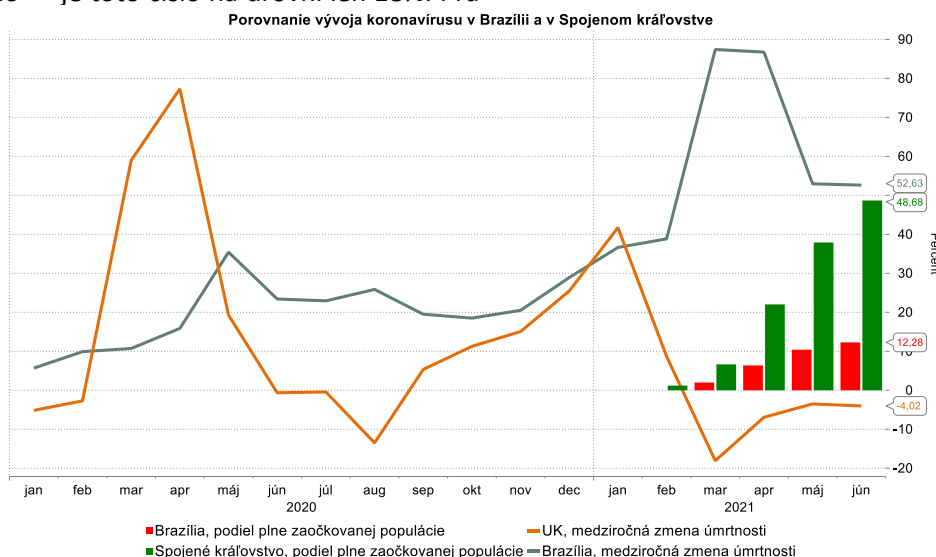
MACROBOND

Porovnanie vývoja COVIDu v Brazílii a v Spojenom kráľovstve

O hrozbe delta variantu vírusu sme sa za posledné týždne napočúvali veľké množstvo informácií. My sme sa ale pozreli na konkrétne čísla v Spojenom kráľovstve a v nízko zaočkovanvej Brazílii. Momentálne dosahuje Brazília polovičné hodnoty nových prípadov nákazy na milión obyvateľov v porovnaní so Spojeným kráľovstvom (Brazília 221,54; UK 482,2). Avšak ak sa pozrieme na počty úmrtí, tak tu má Brazília v porovnaní s Britániou päťnásobný nárast (Brazília 5,14; UK 1,01). Tento vysoký nepomer zapríčiňujú hlavne dva faktory: prvým je hlavne to, že delta variant vírusu je v Brazílii podľa oficiálnych zdrojov premorený na 20% a v Británii blízko hranice 100% (spravidla je delta variant vírusu menej smrteľný). Druhým

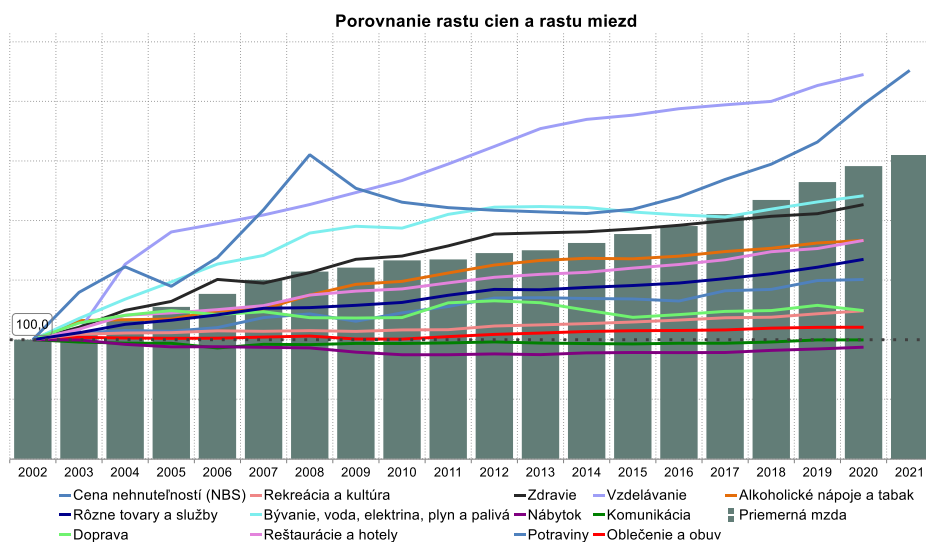
podstatným faktorom je podiel zaočkovanvej populácie. Británia sa v rýchlosti očkovania proti Covidu zaraďuje medzi najlepšie krajiny na svete. V súčasnosti je úroveň plnej zaočkovanosti v UK 55,4%. V Brazílii je toto číslo na úrovni len 18%. Prá-

ve plná zaočkovanosť rapídne znižuje riziko hospitalizácie a v neskoršom štádiu aj riziko úmrtia. Británia má ešte aj tú výhodu, že zaočkovanosť ľudí starších ako 60 rokov je vyššia ako 90%. (mm)

MACROBOND

Rástli mzdy rýchlejšie ako ceny ?

lejší nárast cien ako nárast priemerných príjmov. Rýchly rast cien nehnuteľností na Slovensku je zväčša zapríčinený nízkou ponukou novostavieb, ktoré sú brzdené aj kvôli zdĺhavému procesu výstavby. Vo zvyšných zložkách spotrebného koša evidujeme nižší nárast cien ako nárast priemerné mzdy. V dvoch zložkách dokonca evidujeme pokles cenovej hladiny za nami sledované obdobie. Ceny v zložke komunikácie poklesli kvôli zvýšenej konkurencii v sektore telekomunikácií (hlavne s príchodom sociálnych médií) a ceny v zložke nábytok klesali z dôvodu zvyšujúcej sa produktivity práce. Slováci si teda v porovnaní s rokom 2002 dnes dokážu kúpiť o 79% viac produktov a služieb (údaj z rastu HDP na obyv. v parite kúpnej sily). (mm)

MACROBOND

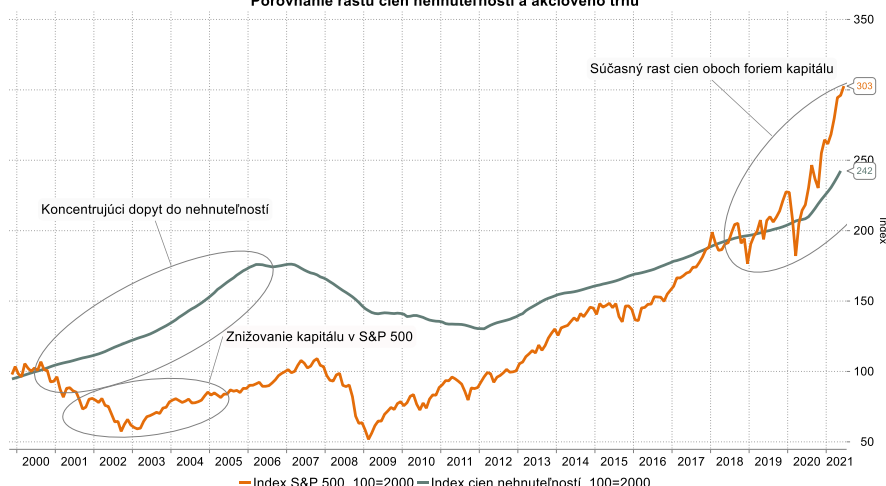
V posledných mesiacoch pozorujeme ako všade vo svete rastú ceny tovarov a služieb a mzdy mierne zaostávajú. Ľudia to už začínajú vnímať a preto sme sa pozreli na celkový vývoj cenovej hladiny a priemernej mzdy v SR za posledných 18 rokov. Na grafe môžeme vidieť, že jediná skupina

v slovenskom spotrebnom koši, ktorá rástla rýchlejšie ako mzdy, je vzdelávanie. Súvisí to aj s rastom cien predškolského vzdelania, keďže na Slovensku je počet škôlok poddimenzovaný. Doplnili sme naše porovnanie aj o údaje o raste cien nehnuteľností, ktoré podobne ako vzdelávanie zaznamenali rých-

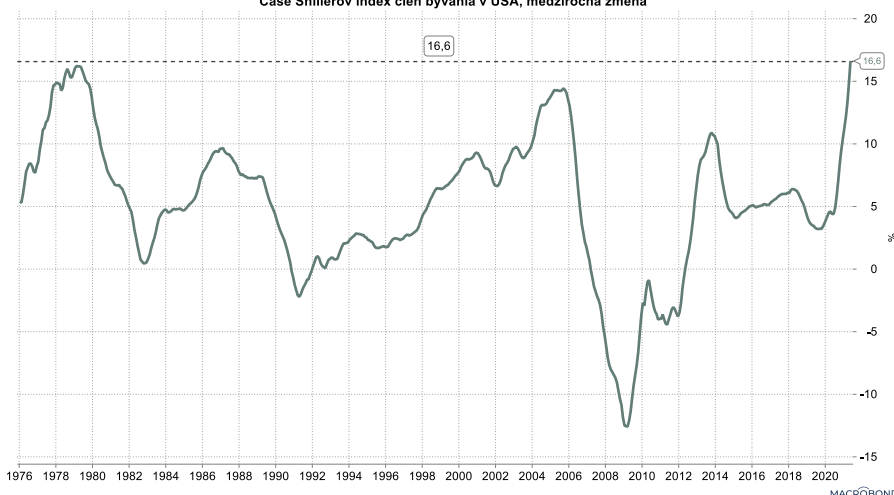
Ceny bývania v USA v rekordnom raste

Rok 2020 bude navždy silno spojený s dvoma historickými udalosťami a to s pandémiou a masívnym kvantitatívnym uvoľňovaním zo strany centrálnych bánk. Práve americká centrálna banka počas roka 2020 zvýšila svoju súvalu skoro o 100%. Tento novo vytvorený kapitál sa postupne začal prejavovať aj v reálnej ekonomike. Videli sme najmä rast kapitalizácie v kryptomenách, akciách, a nehnuteľnostiach. Case-Shillerov index cien bývania je najstarším fungujúcim indexom, ktorý meria ceny nehnuteľností v USA. V mesiaci máj 2021 evidujeme medziročný nárast tohto indexu o 16,6%, čo je najvyšší medziročný nárast od začiatku jeho merania v roku 1975. V tomto indexe je zahrnutých 20 najväčších miest USA, z čoho až 3 mestá dosiahli medziročný rast vyšší ako 20% (Phoenix 26%; San Diego 25% a Seattle 23%). Takýto masívny rast cien bývania je poháňaný uvoľnenou menovou politikou americkej centrálnej banky, ktorá znížila hlavné úrokové sadzby do intervalu 0-0,25%. Je

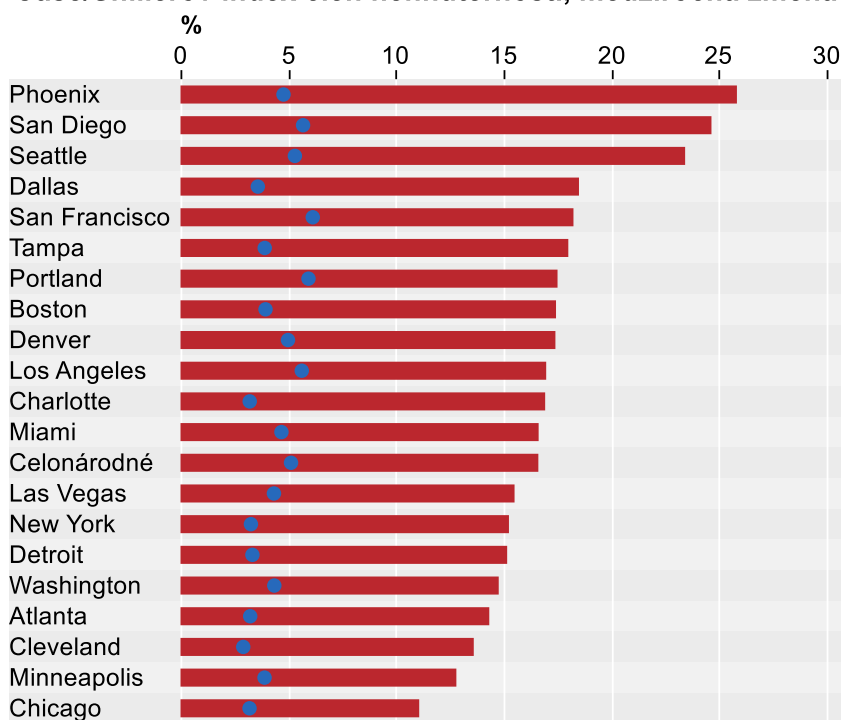
Porovnanie rastu cien nehnuteľností a akciového trhu

Case Shillerov index cien bývania v USA, medziročná zmena

Case/Shillerov index cien nehnuteľností, medziročná zmena

■ Máj 2021 ● Priemer od roku 1975

ťažké odhadnúť, ako sa bude situácia na americkom trhu s nehnuteľnosťami vyvíjať v najbližších rokoch, keďže momentálny rast cien je vysoko nad tempom rastu miezd bežných Američanov. Situácia je však momentálne odlišná od tej v roku 2007. Kým posledná bublina na trhu s nehnuteľnosťami bola silno poháňaná koncentrujúcim sa dopytom po nehnuteľnostiach, tak dnes sa agregatívny dopyt zvýšil najmä kvôli zvýšenej peňažnej zásobe. Práve z tohto dôvodu je málo pravdepodobné, že kapitál putujúci do nehnuteľností naraz začne odtekať ((hlavne kvôli už momentálne presýteným zvyšným kapitálovým trhom likviditou (v tomto zmysle ako substitučná možnosť) a tiež už momentálne vysokými úsporami v pomere ku príjmom (v prípade paniky sa tento pomer zvyšoval)).

AKTUÁLNÝ VÝVOJ NA TRHOCH

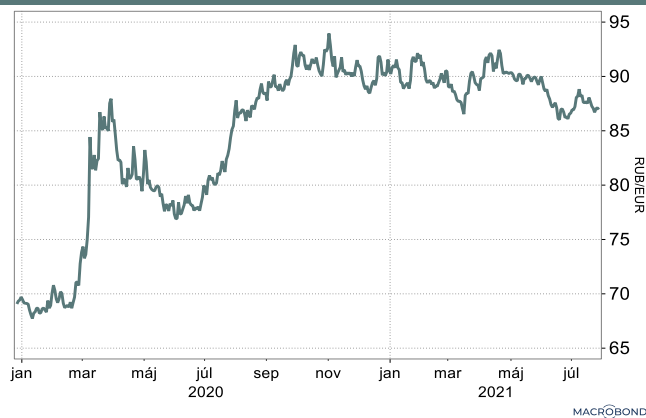
EUR/USD

EUR/CZK

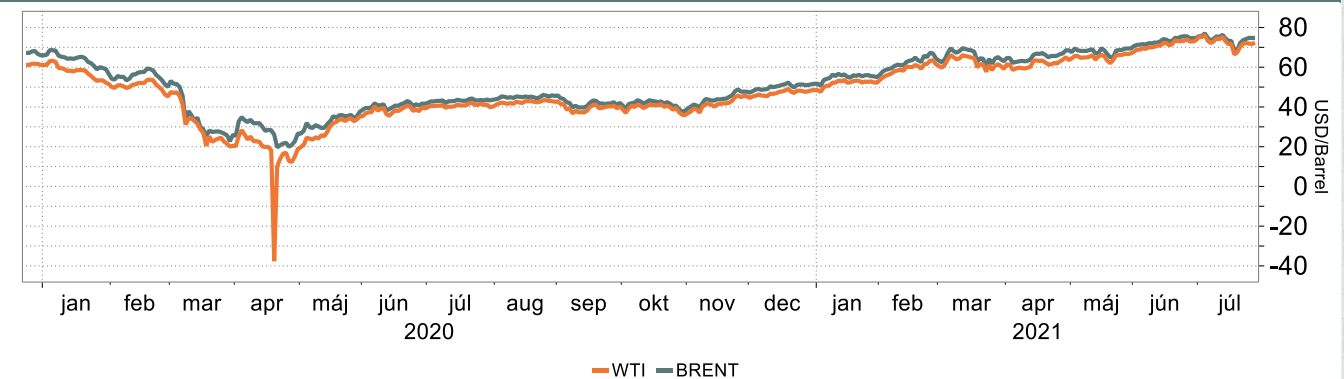
EUR/RUB

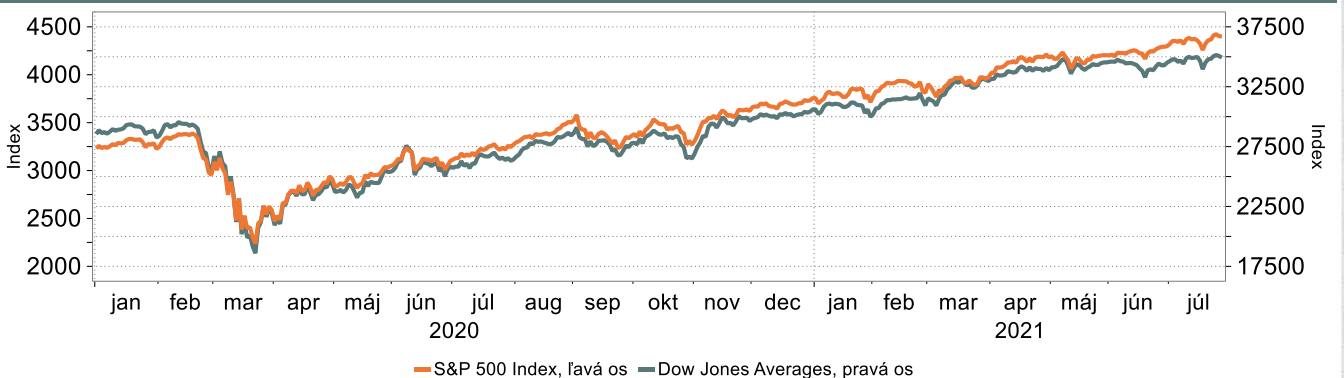
ZLATO

ROPA

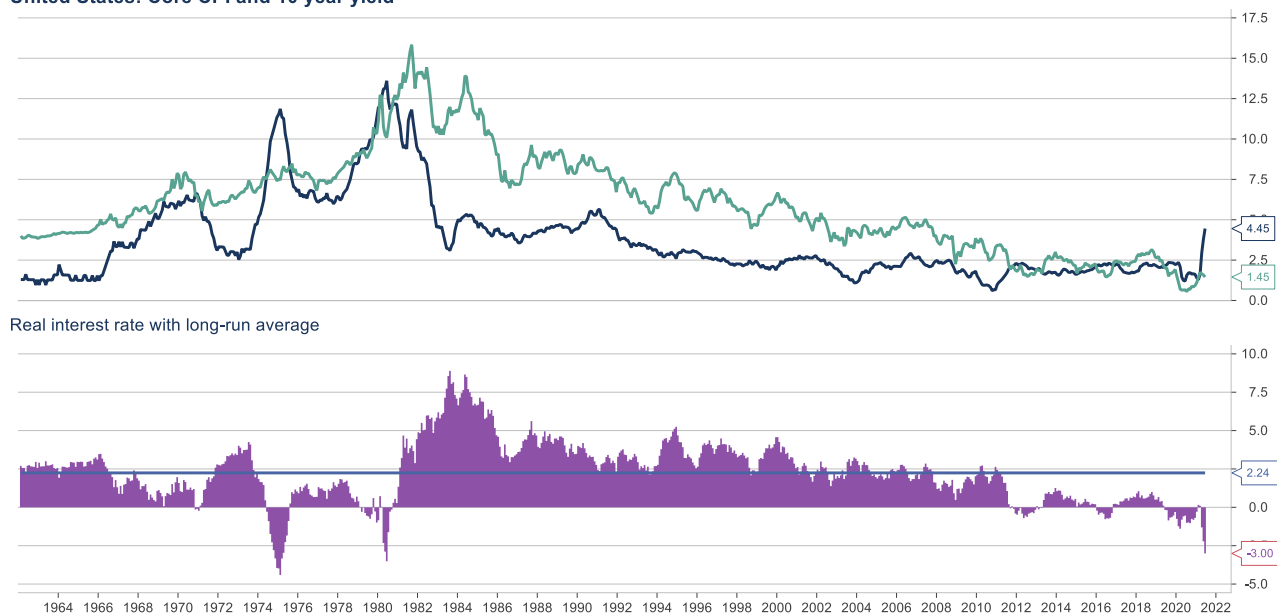

INDEXY

GRAF, KTORÝ NÁS ZAUJAL

United States: Core CPI and 10 year yield

— Government Benchmarks, Federal Reserve, 10 Year, Yield
 — Consumer Price Index, All Urban Consumers, U.S. City Average, cop(All Items Less Food & Energy, 12), All Items Less Food & Energy, SA, Index
 — "Government Benchmarks, Federal Reserve, 10 Year, Yield"-cop("Consumer Price Index, All Urban Consumers, U.S. City Average, All Items Less Food & Energy, SA, Index", 12) [mean]
 ■ "Government Benchmarks, Federal Reserve, 10 Year, Yield"-cop("Consumer Price Index, All Urban Consumers, U.S. City Average, All Items Less Food & Energy, SA, Index", 12)

MACROBOND

Tento dokument je publikovaný pre spoločnosti skupiny BENCONT , a môže byť reprodukováný a ďalej šírený len s jej písomným súhlasom. Informácie v tomto dokumente boli získané z externých zdrojov, ktoré boli spoločnosťou považované za spoľahlivé.

Analytici:

Jozef Prozbík

prozbik@bencont.sk

Nebesník Martin

nebesnik@bencont.sk

Bruchánik Rudolf

bruchanik@bencont.sk

Junior analytici:

Vražda Ján

Đurišková Petra

Majerčák Marco

Vajnorská 100/A

831 04 Bratislava

www.bencont.sk

BENCONT INVESTMENTS

BENCONT GROUP

BENCONT DEVELOPMENT